

Szczecin, dnia 26 kwietnia 2024 r.

ZN.5183.95.2024.MHG

Gmina Golczewo
ul. Zwycięstwa 23
72-410 Golczewo

poprzez pełnomocnika:

Pani Anna Płatek
Rynek Sienny 3/5
70-542 Szczecin

Działając na podstawie art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.), w odpowiedzi na wniosek Gminy Golczewo, działającej poprzez pełnomocnika, Panią Annę Płatek, reprezentującą Pracownię Projektową ARCHidea ze Szczecina, Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie przedstawia zalecenia konserwatorskie do planowanej zmiany zagospodarowania terenu wzgórza zamkowego w miejscowości Golczewo, na działkach nr 283/2 i 285/1, obręb 5 Golczewo, w zakresie budowy dwóch zjazdów, drogi dojazdowej na wzgórze zamkowe, parkingów i rozbudowy instalacji oświetlenia zewnętrznego.

Działki nr 283/2 i 285/1 obr. 5 położone są na terenie osiedla Golczewo, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-2052 (dawny numer 103) decyzją z dnia 18 czerwca 1956 r., znak: KL-V-O/93/56 i z tego tytułu podlegającego ochronie konserwatorskiej na mocy przywołanej wyżej ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ponadto, planowana inwestycja dotyczy dostępu do jednego z najcenniejszych na terenie gminy Golczewo zabytków, jakim jest wieża, stanowiąca pozostałość po dawnym zamku biskupów kamieńskich, wpisana do rejestru zabytków pod numerem A-1313 (dawny numer A-331) decyzją z dnia 12 września 1958 r., znak: KI-V-O/90/58.

Na podstawie materiałów archiwalnych tut. urzędu, odnosząc się do zakresu zawartego we wniosku, Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków ustalił co następuje.

Historycznie teren stanowił wzgórze zamkowe o wysokości ok. 7 m, usypane na bagnach i ukształtowane w formie zbliżonej do koła, z fosą u podstawy wzniesienia. Przebieg fosy jest zachowany jako rów o szerokości ok. 5 m, obejmujący wzgórze zamkowe od strony wschodniej, południowej i zachodniej. Teren tzw. zamku właściwego, na którym do XVIII wieku znajdowała się otoczona murami kurtynowymi infrastruktura obronna i wewnętrzna zabudowa, pozostaje obecnie w formie polany porośniętej trawą z wieżą usytuowaną w jej południowo-wschodnim narożniku. Zbocza wzgórza zamkowego są zadrzewione (dęby, buki). Od północnego wschodu wzgórze połączone jest łagodnym stokiem z terenem dawnego podzamcza, na którym usytuowany jest budynek mieszkalny i gospodarczy. Dostęp do zamku prostym traktem poprzez teren podzamcza jest udokumentowany na archiwalnych mapach i z konserwatorskiego punktu widzenia jest najbardziej prawidłową opcją. Z uwagi na uwarunkowania własnościowe wytyczenie tej drogi jako dojazdu na wzgórze zamkowe jest obecnie niemożliwe.

Ochronie konserwatorskiej podlega krajobraz tego miejsca, jeśli chodzi o ukształtowanie terenu wzgórza zamkowego otoczonego fosą i podzamcza.

W związku ze wskazaną we wniosku potrzebą zapewnienia dojazdu do dawnego dziedzińca zamkowego i zapewnienia miejsc do parkowania samochodów w jego otoczeniu dopuszczalne jest usytuowanie drogi dojazdowej i parkingu z oświetleniem parkowym wraz ze zjazdami z drogi publicznej w miejscach wskazanych na rysunku zagospodarowania terenu załączonym do wniosku.

Zalecane jest wyróżnienie w rysunku lub kolorystyce nawierzchni odcinka drogi dojazdowej biegnącej po historycznym szlaku komunikacyjnym w kierunku podzamcza od pozostałego jej fragmentu.

Zagospodarowanie w otoczeniu dawnego zamku i wzgórza zamkowego powinno przewidywać rozwiązania podkreślające historyczną rangę obiektu oraz być harmonijnie dobrane, a materiały stosowane trwałe oraz nawiązujące do epoki (nawierzchnie mineralne, bruk z kamienia naturalnego). Niewskazane jest przekształcenie powierzchni z naturalnej i przepuszczalnej na nieprzepuszczalną, w związku z czym należy stosować przepuszczalne nawierzchnie i podbudowy z kamienia naturalnego lub na podsypkach piaskowych. Teren wzgórza utrwalony został jako teren zieleni, a przyjęte rozwiązania nie mogą wpływać na jego przekształcenie, nie zaleca się stosowania obiektów i nawierzchni uwspółcześniających i nieharmonijnych (nawierzchnie betonowe, współczesna mała architektura), a elementy wyposażenia należy licować z historycznym otoczeniem.

Utwierdzenie terenu parkingu powinno wpasowywać się w otaczający krajobraz, np. poprzez zastosowanie nawierzchni ażurowych, zadarnionych.

Zaleca się zachowanie zieleni wysokiej w maksymalnym stopniu oraz przedłożenia opracowania zgodnego ze standardami dotyczącymi prowadzenia prac w otoczeniu drzew, np. zawartymi w wytycznych GKZ z dnia 06.03.2019 r. (DOZ.6521.14.2019.DJ), zgodnie z którymi zasadne jest przedłożenie inwentaryzacji drzew, projektu ochrony drzew lub planu organizacji budowy zawierającego plan ochrony drzew znajdujących się w zasięgu oddziaływania robót budowlanych. Prace planowane w zasięgu rosnących drzew tj. strefach SOD, w których ochronie podlega całe drzewo: korona, pień i system korzeniowy, wymagają doboru technik zapewniających zachowanie żywotności i stabilności drzew w gruncie, opartych na ww. specjalistycznych standardach. Strefa SOD drzew o dużym znaczeniu, wyznaczana jest na podstawie strefy rzutu korony powiększonej o 3,0 m, co oznacza że w tej strefie niedopuszczalne jest prowadzenie wszelkich prac ziemnych prowadzących do uszkodzeń w systemach korzeniowych oraz prac mogących prowadzić do uszkodzeń pni i koron. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymagane jest przeprowadzenie prac w strefach ochrony drzew, należy stosować techniki oszczędzające korzenie drzew, m.in. systemy antykompresyjne, mieszanki kamienno-glebowe, technologie Air Spade. Inwestycja wymaga planu organizacji placu budowy, uwzględniającego potrzebę ochrony drzew w zakresie wynikającym z ich parametrów, potrzeb fizjologicznych i wartości przyrodniczej, w tym zapewnienia ograniczenia „stresu budowlanego”.

Sieci kablowe należy prowadzić poza strefami SOD, możliwie pod nawierzchniami, a w sytuacjach wyjątkowych w przypadku konieczności lokalizacji trasy kabla pod koronami drzew, należy przewidywać montaż bezwykopowy (np. przecisk).

Prace ziemne na terenie wzgórza zamkowego wraz ze zjazdami można prowadzić wyłącznie pod nadzorem archeologicznym, po uprzednim uzyskaniu pozwolenia na badania archeologiczne w trybie art. 36 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Powyższe zalecenia konserwatorskie nie są jednoznaczne z pozwoleniem i nie stanowią podstawy do realizacji robót budowlanych. Jako że działki nr 283/2 i 285/1 obr. 5 położone są na terenie osiedla Golczewo, wpisanego do rejestru zabytków, zgodnie z art. 36 ust. 1 ww. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wszelkie roboty budowlane, jak i inne działania mogące prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku mogą być prowadzone jedynie na podstawie pozwolenia tut. organu wydanego w formie decyzji. Wniosek o wydanie pozwolenia powinien być opracowany zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r., poz. 81).

Anna Musiał-Gąsiorowska
Zastępca
Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
Anna Musiał-Gąsiorowska

Załącznik: - zwrot do nadawcy

1. Rysunek nr Z1 – Zagospodarowanie terenu 1 egz.

Otrzymują:

1. Adresat poprzez pełnomocnika:
Pani Anna Płatek, Pracownia Projektowa ARCHidea, Rynek Sienny 3/5, 70-542 Szczecin
2. a/a